



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 17. De Temperantia Pastoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

veat. Nil grande, nil pretiosum, & admirabile; nil reputatione appareat dignum: nil altum, nil verè laudabile & desiderabile, nisi quod æternum est. Tho. Kemp. l. 3. c. 4.

Has itaque veræ prudentiæ & sapientiæ regulas Parochus sectari, falsa verò dictamina & vitia fugere omnino studeat; praesertim præsumptionem, passionem, præcipitationem, pertinaciam, & alia, quæ tenebras menti offundunt, deliberationem impediunt, atque in avia, abrupta & præcipitia impellunt.

## CAPUT XVII.

### *De Temperantia Pastoris.*

**I**Nter alias virtutes morales, Temperantia in cibo & potu, maximè convenit & necessaria est Curatori animarum. 1. ad conservandam sanitatem: quia *in multis escis non deerit infirmitas: qui autem abstinens est, adjiciet vitam*, ait Siracides Eccli 37. 2. ob angelicam, castitatem; cujus ini-

mica

mica est intemperantia: *Venter enim cibo nimio, vinoque refertus, facile desummat in libidines, teste S. Hieronymo. 3.* Propter sacerdotale & parochiale officium, quod unicè temperantiam requirit; gulam, verò ebrietatem & crapulam refugit: Unde Apostolorum Princeps monet: *Fratres sobrii estote & vigilate 1. Pet 5.*

Sed vel maximè in nostra Germania, sobrietati studendum & vigilandum animarum Pastoribus: ubi vix electiones & consecrationes Præfulum, vix primitiæ Sacerdotum, patrocina templorum, dedicationes Ecclesiarum, collationes beneficiorum, solennitates contractuum, matrimoniorum, baptismorum, imò & funerum, absque conviviiis aut saltem symposiis instituuntur. Quæ non raro ad plures horas protrahuntur, convivæ ad æquales haustus vel invitantur vel coguntur, atque ita subinde ebrietatis confinia fit prolapsus. Cùm itaque corpus potu nimio incaluit, ratioque

tióque aut obnubilata, aut semisepul-  
ta, aut saltem elevata, curásque o-  
mnes supergressa fuerit, an non peri-  
culum est, ea patrandi, quæ natura cor-  
rupta, libertas, occasio, caro & dæ-  
mon suggererit? & quæ Pastor me-  
ritò erubescat, ac totâ æternitate de-  
ploret?

Taceo quod hâc ratione diem fe-  
stum, non rarò, manè cum LEO in-  
choemus; vesperi eundem cum Dia-  
bolo claudamus: manè calicem salu-  
taris accipiamus; & nomen Domini  
invocemus; à meridie calicem ebrí-  
etatis exhauriamus & nomen Domi-  
ni blasphememus: quàm verò hâc  
animarum Pastori noxia & probrosa  
sint, quis non videt?

Ad hoc fœdum cacoëthes abolen-  
dum; nolumus communia ebriosis a-  
liis argumenta; & multiplex vâ in  
verbo divino illis intentatum produ-  
cere; sed ex natura rei, quanta inter  
Pastorem & Potatorem seu Helluo-  
nem contrarietas sit ac repugnantia,  
luce clariùs demonstrare.

Quid

Quid igitur 1. est Pastor animarum?  
 Est in primis homo : omnis namque  
 Pontifex , & Sacerdos ex hominibus  
 assumitur & constituitur in iis , qua  
 sunt ad Deum. Quid autem est hel-  
 luo & potator? Porcus, simia, asinus  
 & canis, teste S. Chrysoftomo homil.  
 58. in Matth. *Quantò melior asinus e-  
 brioso est? quanto canis præstantior?  
 omnes certè bestia, cùm bibunt aut come-  
 dunt, ultra quàm satis est non sumunt,  
 etiamsi mille homines cogèrent. Et quid  
 homo? quid sacerdos? quid pastor?  
 Homo cùm in honore esset non intellexit,  
 comparatus est iumentis insipientibus, &  
 similis factus est illis. Psal. 48. imò longè  
 deterior.*

2. Quid est Pastor animarum? Est  
 Sacerdos sanctæ Ecclesiæ , toties A-  
 gnum immaculatum Deo offerens:  
*Genus electum regale sacerdotium, gens  
 sancta, populus acquisitionis 1 Petri 2.*  
 Quid verò est potator ebriosus, nisi  
 mancipium sui abdominis, spelunca  
 sordium, cloaca fœditatis? Unde S.  
 Paulus

Paulus vult *Episcopum* (in quo includitur Sacerdos) *non vinolentum*; & *Diaconos* (in quibus comprehenduntur inferiores Clerici) *non multo vino deditos*. 1. Tim 3.

3. Quid est Pastor animarum? Audivimus ex Malachia c. 2. 7. *Angelus Domini exercituum*. Quid autem ebriosus? audiamus S. Chrysostrum Homil. 5. ad pop. *Demon est voluntarius, mortuus animatus, morbus veniam non habens, commune generis nostri opprobrium: nam ubi ebrietas, ibi Diabolus, ibi turpia dicta; ubi ebrietas, illic Demones choreas agunt.*

4 Quid est Pastor animarum? Est parochiæ lumen, honestatis speculum, verecundiæ, modestiæ castitatis, & omnis decoris viva imago. Quid verò ebriosus, nisi fœdum sterquilinum, chaos tenebrarum, author scandalorum, prostibulum vitiorum, lusus Daemonum, monstrum inurbanitatis, impudentiæ probrum, petulantia, immunditiæ, & scurilitatis spectacu-

ctacu-

Staculum: Unde Apostolus ad Ephes.  
 5. *Nolite inebriari vino in quo est luxu-  
 ria.* Et S. Ambrosius: L. 1. de poen.  
 c. 13. *pascitur libido convivii, nutri-  
 tur deliciis, vino accenditur, ebrietate  
 flammatur.* S. Chrysologus serm. 26.  
*Ebrietas petulantiae Magistra, illecebra  
 honestatis, pudoris injuria: hanc nullus  
 noverit Christianus, ne auditu quidem  
 attingat Sacerdos; ne qui est forma vir-  
 tutum, vitiorum inde fiat & inveniatur  
 exemplum.*

5. Pastor est Minister Christi,  
 Mediator quodammodo inter Deum  
 & populum, offerens sacrificia &  
 preces pro populo, à plebe segre-  
 gatus, liber à mundi negotiis, pro  
 peccatis suorum deprecator: &  
 iræ divinæ placator; ut dum alii  
 laborant & negotia sua secularia tra-  
 ctant, ipse pietati vacet, preces fun-  
 dat, Deumque in Psalmis & hymnis  
 dilaudet. At quo pacto id faciet Pa-  
 stor comestationi & crapulæ deditus?  
 plenus venter non orat libenter.

Quo-

Quomodo eructabit verbum bonum, fervens suspirium, ignitum eloquium; potu sese ingurgitans, vini aut cerevisiæ fæces exhalans, & crapulæ mephitim teterrimè eructans?

6. Pastor est Rector populi, Gubernator plebis, dispensator mysteriorum Dei, cui honor & reverentia, authoritas & æstimatio ab omnibus debetur. At quæ reverentia, quæ æstimatio, quæ authoritas populi erga Pastorem potatorem? manè vino cremato, liquore ve distillato succensum, à meridie, incendium manè excitatum, vino aut cerevisiâ affusâ restinguentem? Quis obsecro honor, quæ reverentia Pastori, qui cernitur à plebe, epibatarum, militumve more, tabaci fistulam ore gestare, faucésque hausto & emisso fumo, in caminum fumantem convertere, ac musæum suum sacratoribus studiis destinatum, in graveolens stipendiariorum gurgustium commutare? tot nobiles temporis pretiosi horas, salutis æternæ

K                      negotiis



negotiis consecrandas, aut otio proterere, aut quod deterius est, fumado, bibendo, spuendoque malè collocare; alternatim fauces calido tabaci fumo inflammare, ut bibat, & mox ignem liquore infuso restinguere, ut denudò vaporando accendat, ac postmodum graveolentis animæ mephitæ, non solum sanis & infirmis molestiam creet; verum etiam mali exempli foetorem afflet? Quis denique respectus, ac veneratio Pastori animarum, vel in sacro tribunali, coram pœnitentibus, vel in ædibus, coram infirmis, gravem ejusmodi nidorem diffundere, vultu rubenti, carbunculisque confito, ambonem conscendere, suosque auditores, verbo, non exemplo ad leges temperantiæ observandas excitare? *Confusio certè est & ignominia* (ut dicitur Cap. Ecclesiæ Principes distincti 35.) *Jesus Christum Crucifixum, pauperè & esurientem, factis predicare corporibus, & jejuniorum doctrinam, rubentes buccas, tumentiaque ora proferre.*

Ex

Ex quibus omnibus abundè liquet, quantà diligentia (exemplo S. Ambrosii & S. Augustini, ut Possidonius in vita refert) Pastori animarum, vitanda convivia, declinanda symposia, & omnis ebrietas, ejusdemque quavis occasio eliminanda sit. Ne festa profanet, homine exuto, belluam induat, immolator agni Baccho sacrificet, Angelus Domini, Dæmon evadat; honestatis & castitatis speculum, impudentiæ & impuritatis spectaculum præbeat, ac denique populi mediator, & Rector omnem reverentiam, honorem, venerationem & auctoritatem, gregariorum militum more, bibendo, fumandòque dilapidet.

## CAPUT XVIII.

### *De Castitate Pastoris.*

**E**cclēsia Catholica non solum in variis Conciliis legem tulit de continentia Sacerdotibus & Pastoribus perpetuò observandâ, verum et-